

SYLVI HALUAA!

Etsimme seksologia sekä taloustoimittajaa ihanaan tiimiimme. Älysi leikkaa, kukaan tai mikään ei pelota ja haluat parantaa maailman. OTA YHTEYTTÄ!

**SEKSOLOGI!
TALOUSTIETEILIJÄ!**

kaisuliisa@gmail.com

**Pelastetaan
norppa!**

**Klikkaa
tästä >>**

Suomen Luonnonsuojeluliitto

Aaltojen syleilyssä

[Kaisu Tervonen](#) | 28.3.2012 | [HENKILÖT](#)

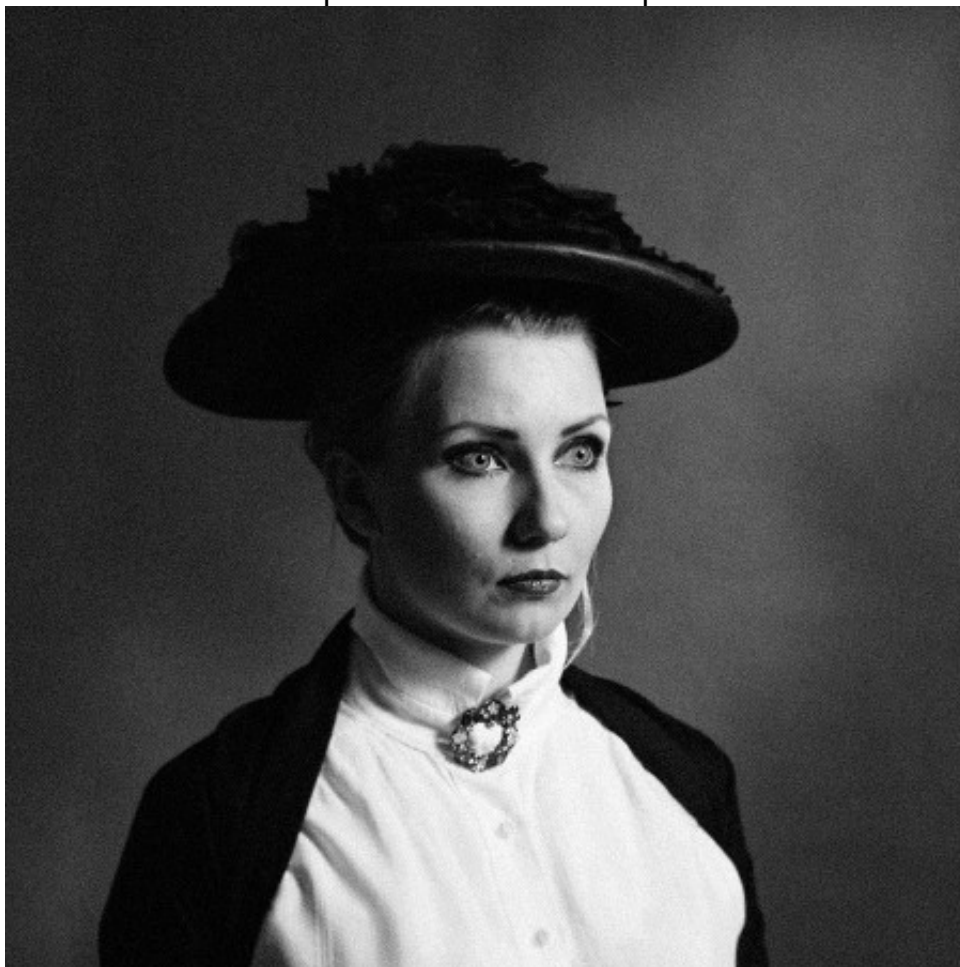
Varokaa, täältä tulee taas yksi feminismi. Kirjailija Laura Gustafsson edustaa liikkeen neljättä aaltoa. Neljäs aalto. Laura Gustafsson sai Finlandia-ehdokkuuden kirjastaan [Huorasatu](#), jossa patriarkaatin paine, antiikin tarut sekä parin naisen karut kokemukset työmaailmassa sotkeutuvat yhdeksi pahanmielensaduksi. Erinomaisen hyväksi sellaiseksi.

Romaanin kustantaneessa Intossa työskenteli kirjan julkaisun aikoihin Soili Takkala. Hän nimesi Gustafssonin neljännen aallon feministiksi.

“Katson Huorasadun edustavan neljännen aallon feminismiä, koska siinä ovat jossain muodossa mukana kaikki aikaisempien feminismien vaiheiden oivallukset, mutta niitä kierrätetään ja niillä leikitään.”

28-vuotias Gustafsson tuntee itsekkin olevansa osa uutta feminismiä, tai kuten hän itse naureskellen sanoo “naishommelia”.

“Koen, että olen tässä naishommelissa aika selkeästi eri sukupolvea kuin vaikka mua kymmenen vuotta vanhemmat feministit. Tuntuu, että niillä on vähän mustavalkoisemmat mielipiteet, ehkä vähän selkeämmin katsotaan joidenkin asioiden kuuluvan negatiiviselle alueelle. En mä sitä sano, että vanhemmat feministisukupolvet olisivat jotenkin ankeita. Se, mitä naisliike on tehnyt vaikka 90-luvulla, mahdollistaa mun sukupolvelle suuremman vapauden.”

"Meillähän on Suomen historiassa tunnettuja naiskirjailijoitakin. Esim. Minna Canth. Ja. Minna Canth."

Ensimmäinen aalto. "No siis Suomihan on aina ollut tasa-arvoinen maa, koska naiset ovat tehneet peltotöitä siinä missä miehetkin. Meillähän on Suomen historiassa tunnettuja naiskirjailijoitakin. Esim. Minna Canth. Ja. Minna Canth. Suomessa ei ollut tarvetta ensimmäisen aallon feminismille, koska naiset saivat äänioikeuden silloin kuin miehetkin."

Laura Gustafsson tuulettaa päätään blogissaan [Dramaqueen](#). Ironisen blogimerkinnän otsikko on Feminismin historia suomalaisten mukaan.

Samat ihmiset, jotka saattavat kantaa huolta afgaanityttöjen koulunkäynnistä, eivät sulata kyseenalaistuksia suomalaisesta tasa-arvosta. Olihan meidän naisilla sentään äänioikeus ensimmäisinä Euroopassa. Ja Hella Wuolijoki sai kerätä vaikutusvaltaa. Niin, ja se Minna Canth kirjoitella kirjojaan. Yksittäisiä esimerkkejä "tasa-arvon saavuttaneista" naisista toki riittää.

Myös Laura Gustafssonin suvussa oli vahvoja naisia. Hänen lapsuudenkotinsa oli alunperin isoäidin isoäidin omilla rahoillaan ostama tila.

Gustafsson muistaa ihailleensa esiäitinsä tarinaa jo nuorena, mutta erityistä feministiheräämistä hän ei

kokenut.

”Luulen, että se feminismi on jotenkin aina ollut mulla. En ole vain tiennyt sen nimeä. Mulla on lapsesta asti ollut kauhean vahva tarve tukea oikeudenmukaisuutta.”

"Telaketjuseitkytlukufeministit vihasivat miehiä ja alkoivat lesboiksi."

Toinen aalto. ”Toisen aallon feministit, joita me kutsumme sekaisin telaketju- tai radikaalifeministeiksi (ja itse asiassa aina kun sanomme ”feministi” tarkoitamme tällaista henkilöä), tulivat kuitenkin meillekin, vaikka kuten sanottua, tällaista kohkaamista ei olisi tarvittu. Telaketjuseitkytlukufeministit vihasivat miehiä ja alkoivat lesboiksi, koska olivat niin rumia.”

Näin blogimerkintä feminismin historiasta suomalaisittain jatkuu. Gustafsson kutsuu itse blogiaan ”vastuuttomaksi kentäksi”, nopean reagoimisen foorumiksi, mutta sielläkin hän osuu johonkin olennaiseen. Kukapa feministi ei olisi törmännyt ääliömäiseen ”miestenvihaaja”-leimaan.

”Mua alkoi ärsyttää, miksi se on aina tuota samaa. Se, miten feministi mielletään Suomessa. Että se on joku rintsikanpolttaja, joka tappaa miehiä. Ja ehkä se on vielä jotenkin taistolainen tai muuten epäilyttävä. Tämä kuva tympäisee kyllä pahasti. Voisivatko nämä asiat pikkuhiljaa päivittyä. “Huorasatuakin on syytetty sen mieshahmoista, kuinka ne ovat kaikki yksiulotteisen pahoja (eivät muuten ole, lukekaa se kirja). Samalla populaari- ja korkeakulttuuri on täynnä teoksia, joiden naishahmot ovat miessankareiden heterostatuksen puolimykkiä varmentajia, sivuhahmoja, jotka kommunikoivat vain miesten kanssa.

Gustafsson näkeekin jo tämän epäsuhtan korjaamisen osana feminismiä.

”Mitä se politiikka sitten lopulta on? Koen, että jos varsinkin taiteessa tekee naisista kokonaisia henkilöahmoja, pelkästään se on merkittävä teko.”

Ja sen pitäisi tulla feministiltä luonnostaan. Niin se ainakin Gustafssonin tapauksessa tulee.

”En mä sitä feminismiä yritä teoksiini saada. Se on enemminkin sellainen juttu, mistä en pääse eroon. Nytkin kun teen kuunnelmasarjaa Ylelle, sain palautetta että ‘tässä on nyt turhan paljon sellaista yhteiskunnallista’. Ne ovat tilanneet eroottisen trillerin, mutta ei sille vaan voi mitään, että mun maailmankuva tulee siitä läpi.”

"Olen tajunnut, ettei mun ole pakko yrittää olla niin helvetin älyllinen"

Kolmas aalto. ”Feminismiä pidetään jotenkin vanhanaikaisena, kun vaatimukset on vuosikymmenestä toiseen samoja. No guess what. Kai ne nyt on, kun monet ongelmat ovat edelleen ajankohtaisia.”

Teksti on Lauran blogimerkinnästä Miksi feminismi on edelleen in. Hän listaa epäkohtia, joihin naisliike on törmännyt pitkään. Listalla ovat muun muassa työvoimapolitiikka, raha ja raiskauskeskustelu.

Nämä teemat näkyvät myös Huorasadussa, mutta niiden käsittelyä ei voi kutsua erityisen korrektiluokseksi tai akateemisen analyttiseksi. Vaikka rahkeita siihen olisi. Ennen kuin haki Teatterikorkeakouluun Gustafsson opiskeli itsensä kotimaisen kirjallisuuden kandidaatiksi ja luki siinä sivussa myös naistutkimusta.

”Jos olisin kirjoittanut Huorasadun, kun opiskelin siellä – jos siis olisin osannut silloin kirjoittaa – kirjasta olisi tullut hyvin erilainen. Oma lihallisuus on itselle paljon ilmeisempää nyt, kun on viisi vuotta opiskellut Teatterikorkeakoulussa, jossa joutuu kohtaamaan oman kropan. Sitä on jotenkin tullut kokonaisvaltaisemmaksi ihmiseksi. Se on tosi helpottavaa, koska mulle älyllisyys on ollut ehkä vähän haasteellista. Olen tajunnut, ettei minun ole pakko yrittää olla niin helvetin älyllinen.”

Pukemalla teemansa kärkkääseen, karnevalistiseen ja kokeilevaan romaanikirjallisuuteen, kirjailija tiesi saavansa kritiikkiä paitsi sisällöstä myös muodosta.

”Se ei tullut yllätyksenä, että ne jotka Huorasadusta eivät pidä, hyökkäävät myös sen estetiikkaa vastaan. Ei se ole sitä, mitä pidetään hyvänä romaanitaiteena, päinvastoin, kirja vastustaa sitä ideaa joka kohdassa. Siihen onkin aika helppo tarttua ja sanoa ‘väärin, väärin, väärin...’”

Gustafsson ei lähtenyt kuitenkaan nöyränä piilottelemaan tulevalta kritiikiltä. Päinvastoin. Hän poseerasi romaanin kansilehdissä seksikkäässä kuvassa ja määritteli teoksensa ”vähän kuin Raamatuksi”.

”Kyllä mä päätin, että en sitten ala himmailemaan jälkikäteen. On siinä ehkä vähän sellaista tahallistakin provosointia. Kirjassa ne provosoivat kohdat tosin ovat sellaisia, jotka ovat mua itseäni naurattaneet aika paljon.“

Kuvat Riitta Supperi

Meikki Katja Rantala

Vaate- ja asustelainat Mekkomania, Retonki, Play it Again Sam

Aaltoteoriaa

Kaikki eivät allekirjoita aaltoteoriaa. Feminismin aallot toki ovatkin myös limittäisiä, päällekkäisiä ja rinnakkaisia näkökulmia saman aatteen sisällä, mutta yksinkertaistettuna ne helpottavat ymmärtämään (ainakin länsimaisen) feminismin historiaa.

1990-luvulla naisasialiikkeessä aktiivisesti toiminut kustannustoimittaja Soili Takkala käyttää eri feminismin aaltojen erottamiseen ranskalaisen filosofin ja psykoanalyytikon Julia Kristevan hahmottamaa mallia.

”Kristeva määritteli feminismin kolme aaltoa joskus 1980–1990-lukujen taitteessa tähän tapaan: Ensimmäinen aalto sisältää taistelun naisten perusoikeudesta, äänioikeudesta, perintö- ja omistusoikeudesta, oikeudesta koulutukseen ja ammattiin. Se korostaa tasa-arvoa. Toinen aalto liittyy 1960-luvun seksuaaliseen vapautumiseen ja korostaa naisen erityisyyttä, eroja naisten ja miesten välillä. Myös lesbosuhteet nousevat esiin. Kolmas aalto, niin sanottu postfeminismi, löytää eroja myös naisten väliltä ja näkee, etteivät kaikki naiset välttämättä ja automaattisesti ole sisaria keskenään, vaan naisten edut voivat olla hyvinkin vastakkaisia.”

Entä neljäs aalto?

“Uusi feminismi ja tarve sille liittyy minusta siihen, että jokaisen sukupolven täytyy itse löytää ja määritellä uudelleen nuo kysymykset. Voisi ajatella, että esimerkiksi muuttunut työelämän rakenne luo uusia kysymyksiä ja tilanteita, joissa uudenlainen sukupuoleen liittyvä syrjintä nousee esille.”

Takkala muistuttaa, että naisten työmarkkina-asema on myös neljättä aaltoa edustavan Huorasadun lähtöteemoja.

Jaa:

Artikkelin kategoria: [HENKILÖT](#)

Avainsanat: [Feminismi](#), [Kirjallisuus](#), [Laura Gustafsson](#), [Neljäs aalto](#)

Kirjoittaja: [Kaisu Tervonen](#)

Lisää artikkeli [kirjanmerkkeihisi](#).

Kommentoi